

A NYUGDÍJ-ELŐTAKARÉKOSSÁG ÖSZTÖNZÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

ELŐZETES EREDMÉNYEK A MABISZ RÉSZÉRE KÉSZÜLŐ
TANULMÁNYBÓL

SZÁZADVÉG KONJUNKTÚRAKUTATÓ ZRT.
2023. NOVEMBER 29.

Isépy Tamás

Üzletágvezető, Makrogazdasági üzletág

isepy.tamas@szazadveg.hu

Insurance Europe kutatás eredményei

1. Az érintettek több, mint a harmada (39 százalék) nem takarít meg nyugdíj célból
2. A nők általában kevesebbet takarítanak meg, és arra számítanak, hogy nyugdíjba vonuláskor kisebb százalékban részesülnek fizetésükből, mint a férfiak
3. 40 százalék a megkérdezetteknek a jelenlegi gazdasági kondíciók negatív hatását emelte ki a nyugdíjmegtakarítások tervezéskor
4. Biztonság és védelem messze a legfontosabb
5. A nyugdíjmegtakarítással rendelkezők előnyben részesítik az információ áramlásnál a digitális megoldásokat a papír alapúval szemben
6. Jelentős eltérések az összes területen a felmérésben az egyes országok között
7. A válaszokat jelentősen befolyásolták az alábbi olyan körülmények mint életkor, nem, családi állapot, képzettségi szint vagy a foglalkoztatás/munkavállalás statusza

A MABISZ a **nyugdíjbiztosítások** előnyeinek kiaknázása érdekében javaslatokat fogalmazott meg, vizsgálja az adójóváírás értékállósága megőrzésének (valorizáció), illetve a támogatás normatívvá alakításának előnyeit, feltételeit.

Ennek kapcsán készült a kutatás és készülnek a pontos javaslatok a MABISZ megbízásából/részéről.

Nyugdíjcélú öngondoskodási termékek
szerződésszáma kb.: 1 667 000

Ebből pénztár kb.: 1 100 000 (enyhén csökkenő)

Biztosítás: 467 000 (dinamikusan emelkedő
2016. évben 187 000 db.)

NYESZ kb.: 100 000

• Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetősége 4

• A közvéleménykutatás eredményeinek tükrében 12

• A MABISZ által javasolt ösztönző lehetőségek vizsgálata 13

Közzvélemény-kutatás eredményei

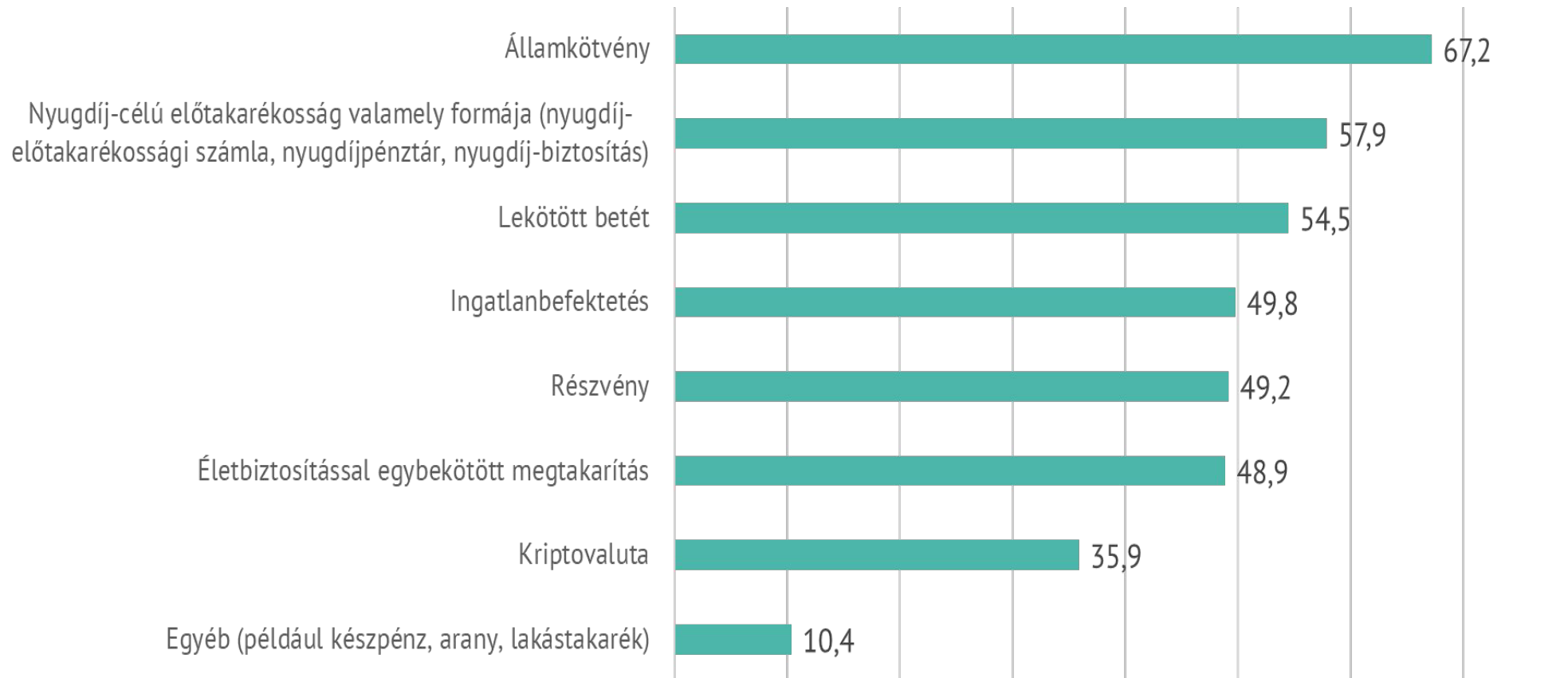
Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

- + Közzvélemény-kutatás a felnőtt magyar lakosság körében
- + 1000 véletlenszerűen kiválasztott felnőtt megkérdezése, CAWI módszerrel
- + Felmérés időpontja: 2023. november 16. és 21. között
- + Adatok lehetséges eltérése: legfeljebb plusz-mínusz 3,1 százalékpont az ország összes felnőtt lakosának megkérdezéséhez képest

Közvélemény-kutatás eredményei

Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

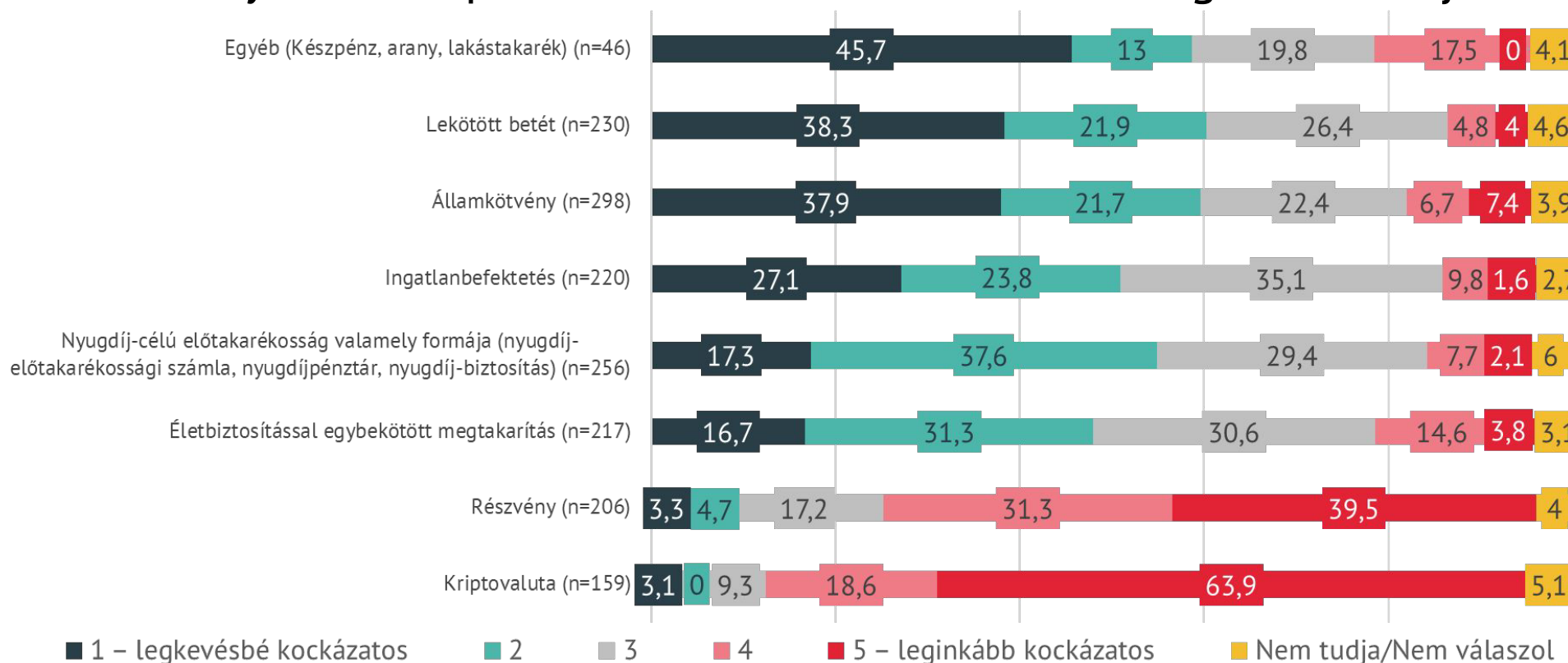
+ A megtakarítási lehetőségek ismertsége a megtakarítók körében

Közüvélemény-kutatás eredményei

Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

- + A nyugdíjcélú megtakarításokat a megtakarítással rendelkezők közel 60%-a ismeri
- + Az államkötvényekhez képest valamivel kevésbé biztonságosnak tartják

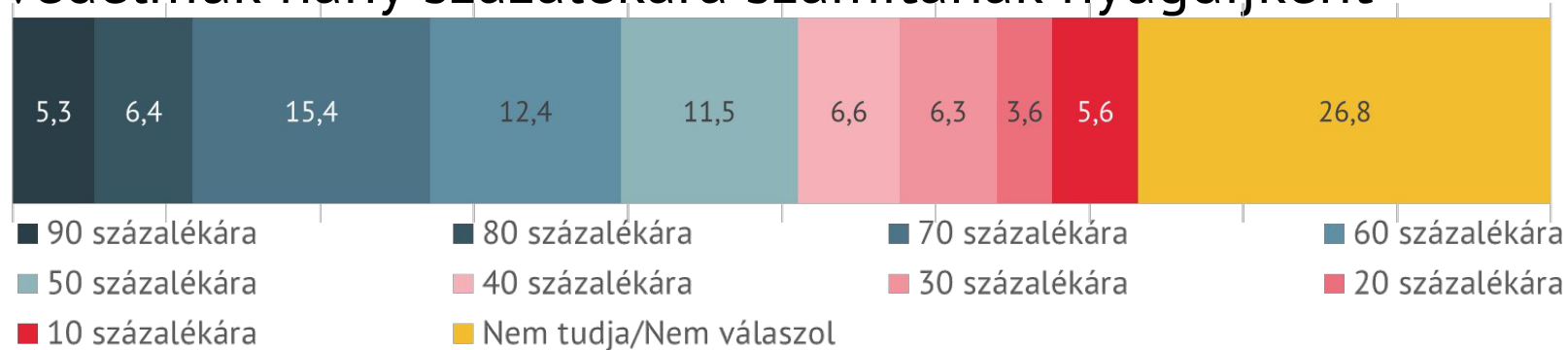
Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

- + Legfontosabb szempontok a megtakarítás vagy befektetés módjának kiválasztásánál
 - + Hozam: 92,4% (ebből nagyon fontos: 59,1%)
 - + Kockázat: 93,9% (ebből nagyon fontos: 56,6%)
 - + Likviditás, rugalmasság: 82,8% (ebből nagyon fontos: 39,4%)
- + A megtakarítással rendelkezők körében a következő egy évben viszonylag kevesen terveznek igénybe venni nyugdíjcélú megtakarítási lehetőséget: 6,1%, miközben államkötvényt 24,4%, lekötött betétet 7,9%
- + Jelenleg 17,2% rendelkezik nyugdíjbiztosítási szerződéssel

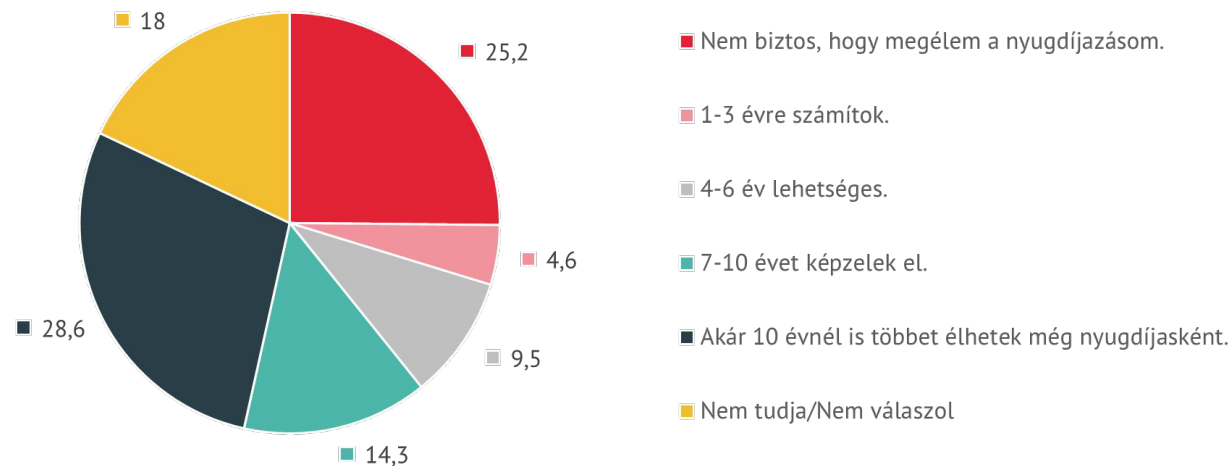
Közüvélemény-kutatás eredményei

Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

- + Rendkívül nagy a szórás abban, hogy a megkérdezettek várakozása szerint munkajövedelmük hány százalékára számítanak nyugdíjként

- + Szintén nagy a szórás abban, hogy hány nyugdíjas életévre számítanak – erőteljes pesszimizmus

Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

- + A nyugdíjas korban várható szükségletekhez képest alacsony a megtakarítási hajlandóság
 - + „Mekkora összeget lenne hajlandó havi befizetéssel nyugdíjcéllal előtakarékoskodni, a nyugdíjba vonulás utáni jövedelem-csökkenésének kompenzálása érdekében?”
 - + ☒ 78,6% 30 ezer Ft alatt, 87,6% 40 ezer Ft alatt, 93,8% 50 ezer Ft alatt
- + A megtakarítás szándékolt mértéke szerint kevesen érnék el az adójóváírás maximumához szükséges éves díjfizetést
- + Az adójóváírások felső korlátja 2014 óta nem változott, így vizsgáltuk annak lehetőségét, hogy a teljes vagy részleges valorizációnak milyen ösztönző hatása lenne
- + Szintén vizsgáltuk, hogy milyen várható hatása lenne az adójóváírást kiegészítő normatív támogatásnak

Nyugdíjbiztosítások bővülésének ösztönzési lehetőségei

- + Az adójóváírás felső korlátjának feltételezett növelésének mértéke függvényében a nyugdíjbiztosítással rendelkezők 25% lenne kész nagyobb összegű díjfizetésre
- + Az adójóváírás felső korlátjának feltételezett növelésének mértéke függvényében a nyugdíjbiztosítással nem rendelkezők 12-14%-a lenne kész nyugdíjbiztosítási szerződést kötni
- + Normatív támogatás esetén (amit azok is igénybe tudnának venni, akik jelenleg nem tudnak szja-jóváírással élni) a szerződéssel jelenleg nem rendelkezők közel 20%-a lenne kész nyugdíjbiztosítási szerződést kötni
- + A jelenlegi tapasztalatoktól eltérő képet ad a szándékokról a kifizetés módjának megválasztása: 30% választaná az egyösszegű felvételt, szintén 30% választaná az életjáradékot, míg 12% továbbra is megtakarításnak hagyná
 - + Számszerű példát említve 37% választaná az egyösszegű kifizetést, 35% az életjáradékot

A közvéleménykutatás eredményeinek tükrében

- + A várható nyugdíjas élet évekre és a várható nyugdíjakra vonatkozó elképzelések tükrében tág tere van a reális ismeretek megosztásának – az indokolatlan pesszimizmus és indokolatlan optimizmus egyaránt a reális tervezés korlátja lehet
- + A nyugdíjbiztosítási termékek ismertsége viszonylag jó más megtakarítási formákhoz képest, amelyek ismertsége azonban összességében is jelentősen növelhető még
- + Mivel kevesen élnek olyan díjfizetési lehetőséggel, ami a jóváírás jelenlegi maximumát eléri, a felső korlát emelésének szűk körben lenne ösztönző hatása, ami ugyanakkor a költségvetési hatás mérsékeltségét is jelenti
- + Normatív támogatás bevezetésének nagyobb hatása lehet, ezzel együtt a várható költségvetési hatása is nagyobb mértékű, ugyanakkor ez a hatás reálisan több év alatt fokozatosan bővülve jelentkezhet

A MABISZ által javasolt ösztönző lehetőségek vizsgálata

- + Közvéleménykutatásunk eredményei szerint az adójóváírás összegének felső határának részleges vagy teljes valorizálása többletkiadást okozna a költségvetésnek, tekintettel a felső küszöböt megközelítő díjfizetések alacsony arányára.
- + Amennyiben az adójóváírás rendszere normatív támogatással egészülne ki azok részére, akik ma nem tudják igénybe venni az szja-kedvezményt, 5-10 év alatt fokozatosan bővülne.
- + A költségvetési hatások várhatóan összességében is nem egyik évről a másikra jelentkeznek, hanem fokozatosan bővülve, az ismeret-terjesztésnek és a jövedelmek növekedésének függvényében

Előzetes kutatási eredmények

A MABISZ által javasolt ösztönző lehetőségek vizsgálata

- + A kutatás jelenleg folyik és a pontos javaslatok hamarosan elő fognak állni. Készülnek a javaslatok, ami által az elmúlt 9 évben **félmillióra** nőtt nyugdíjbiztosítások előnyei még több emberhez juthatnak el, hogy a nyugdíjas éveire valós kiegészítő jövedelmet érhessenek el általa. Ennek nyilvánvalóan lenne költségvetési hatása is, amit majd a tanulmány részletesen bemutat.

A MABISZ által javasolt ösztönző lehetőségek vizsgálata

- + Megfontolandó annak lehetővé tétele, hogy a biztosítók hozzáférhessenek a kedvező hozamú állampapírokhoz, legalább a nyugdíj-biztosítások és a megtakarítási életbiztosítások mögötti portfólió mértékéig, amivel az államadósság-kezelés biztonságos és hosszú távra lekötött finanszírozási lehetőséghez jut. E téren további elemzések és egyeztetések szükségesek.
- + Bármelyik ösztönzési lehetőség mellett fontos szerepet indokolt kapnia a pénzügyi tudatosság növelésének, lehetőség szerint a kormányzat és a pénzügyi szolgáltatók együttműködésében
- + A demográfiai trendek miatt nem csak a biztosítási szektor, hanem a közjó szempontjából is fontos, hogy a jövő nyugdíjasai ne kizárólag állami nyugdíjra számítsanak. Az öngondoskodás mértéke alacsony. Súlyának növelése álláspontunk szerint fontos társadalmi érdek, ami a lehetőségek függvényében továbbra is támogatandó közcél.